

عنوان مقاله:

قلمرو بکارگیری مواد قانون مجازات اسلامی در تعدد معنوی جرم و چالش های آن

محل انتشار:

اولین همایش ملی روانشناسی جرم (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

مریم محمدی - کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی، دانشگاه غیرانتفاعی واحد دانشگاه شمال، آمل

یوسف نورایی - عضو هیات علمی و استادیار دانشگاه شمال آمل

خلاصه مقاله:

هرگاه شخص واحدی مرتکب جرایم مختلف یا مکرر شده (تعدد مادی یا واقعی)، اما جرایم مزبور کشف نشده و یا به هر نحوی، فردبزهکار نسبت به هیچ کدام از آنها محکومیت قطعی نیافته باشد، تعدد جرم مصداق می یابد. گاهی عمل واحد فرد، مشمول عناوین متعدد مجرمانه نیز می شود (تعدد معنوی یا اعتباری) یا فعل واحد منجر به نتایج متعدد میگردد که در این موارد نیز تعدد جرم تحقق مییابد. تفاوت تعدد جرم با تکرار جرم آن است که در تکرار جرم، میان ارتکاب جرایم مختلف، محکومیت قطعی (در جرایم تعزیری) یا اجرای مجازات (در جرایم حدی) فاصله انداخته است، اما در تعدد جرم اینگونه نیست و محکومیت و مجازاتی در بین نیست. در قلمروی حقوق جزا، تعدد جرم را از علت های تشدیدکننده مجازات میدانند. از دیدگاه جرم شناسانه، ارتکاب جرایم متعدد، از نشانه های خطرناک بودن بزهکار نیز به شمار می رود. به بیان دیگر، فردی که جرایم متعددی مرتکب شده است، دارای حالت خطرناک بوده و سیاست کیفری مجزایی را می طلبد. برای جلوگیری از ارتکاب چنین اعمال مجرمانهای، قانونگذار تدابیر خاصیانندیشیده است. تدبیر سیاستگذاران کیفری جهان در مجازات چنین مرتکبان، تشدید مجازات آنهاست. این تشدید از طریق اجرای مجازات شدیدتر یا در چارچوب قاعده جمع مجازات ها یا تشدید مجازات جرایم متعدد با رعایت شرایطی است. قانون مجازات اسلامیمصوب ۱۳۹۲، نیز با هماهنگ سازی دیدگاه های فقهی و عرفی، تقریباً از هر سه شیوه پیروی کرده است. به بیان دیگر، در قانون مجازات ۱۳۹۲، قانونگذار در خصوص تعزیرات، به سمت سیاست کیفری سال ۱۳۵۲ بازگشت نموده، اما در مورد حدود و قصاص و دیات، به گونه ای از قاعده «عدم تداخل اسباب» پیروی نموده است. با این تفصیل، در مجموع، قواعد و مقررات مربوط به تعدد جرم در مواد ۱۳۱ تا ۱۳۵ قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ آمده است. این مواد قانونی بهرغم تفصیلی که دارند، از ابهامات و اشکالات زیادینیز برخوردارند که گاهی در رویه عملی، اشکالاتی را نیز ایجاد نموده اند.

کلمات کلیدی:

قانون مجازات اسلامی، تعدد جرم، چالش های قانونی تشدید مجازات ها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1682423>

